

Učni scenarij: Odločitveno drevo »Čistilna akcija«

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Odločitveno drevo »Čistilna akcija«
Ključne besede	Čistilna akcija, socialne veščine, zaporedje, odločitveno drevo, smeti, slikovne aplikacije, mali oder.
Povzetek	V okviru čistilne akcije mesta Maribor z naslovom »Moji odpadki, moja skrb« se je tudi naša skupina pridružila pobiranju smeti v okolici vrtca. Kraj čistilne akcije smo določili skupaj s pomočjo odločitvenega drevesa. Ob predstavljeni novi igri – odločitveno drevo, so imeli otroci na voljo slikovne aplikacije. Odločitveno drevo je kot zemljevid, ki nas vodi skozi različne odločitve. Začnemo z vprašanjem: »Ali gremo čistiti na hrib ali po ravnini?« Sledimo odgovorom otrok in nadaljujemo po vejah drevesa, dokler nismo prišli do končnega rezultata.
Vzgojitelj/-ica	Melita Pušnik in Suzana Arnuš
Vrtec	Vrtec Borisa Pečeta Maribor
Starost otrok	4 – 5 let
Trajanje	2, 5 ure
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema	☐ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☒ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☐ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☒ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce	Matematika
Medpodročno povezovanje	/
Cilj/-i področja dejavnosti	- Razvijanje matematičnega mišljenja. - Doživljanje matematike kot prijetne izkušnje.

Konkretni cilji	- Otroci aktivno sodelujejo pri odločanju s pomočjo drevesa za odločanje, odločitve razčlenijo na manjše korake. - Otroci skozi igro »spomin«, ki vključuje slike različnih vrst odpadkov in košev za ločevanje, razvijajo svojo sposobnost spomina, opazovanja in odločanja, hkrati pa se zabavajo, kar spodbudi njihovo kreativnost in reševanje problemov. - Z uporabo različnih košev za ločevanje odpadkov v »Eko kotičku« otroci vadijo pravilno razvrščanje odpadkov, kar izboljšuje njihovo razumevanje in sposobnost ločevanja tudi izven igralnice. - Otroci razmišljajo o zaporedju vprašanj in možnih odgovorih.
Didaktični pristop/-i	Projektno učenje (Otroci skozi praktično izkušnjo učenja (pobiranje smeti) razvijajo veščine sodelovanja, reševanja problemov in raziskovanja.) Problemsko učenje (Otroci pri odločanju, kje bomo izvedli čistilno akcijo, razmišljajo o različnih možnostih in izberejo najboljšo lokacijo. To spodbuja kritično mišljenje in iskanje rešitev v realnem svetu.) Izkustveno učenje (Otroci sodelujejo v čistilni akciji, kjer skozi izkušnjo spoznajo, kako lahko prispevajo k ohranjanju čistega okolja.) Sodelovalno učenje (Otroci delajo v skupinah, kar spodbuja sodelovanje, komunikacijo in timsko delo. Vsak otrok prispeva k odločitvi s pomočjo odločitvenega drevesa in izvedbi akcije, kar povečuje občutek skupne odgovornosti.)
Didaktična sredstva in pripomočki	- Slikovne aplikacije (hrib Piramida, hrib Kalvarija, gozd, drevored, Mestni park, Trije ribniki, hrib, ravnina), - puščice, - vreče za smeti, - rokavice, - igra spomin, - koši za razvrščanje odpadkov ter zaboj za zbiranje starega papirja, - knjige na temo.

Opis dejavnosti	1. Otrokom povemo, da bomo danes ustvarili »čarobno drevo odločanja«, ki nam bo pomagalo izbrati kraj, kamor bomo šli pobirat odpadke in izvedli čistilno akcijo. 2. Skupaj postavimo drevo odločanja - slikovne aplikacije. Začnemo z dvema slikama, eno hriba in drugo ravnine. Pojasnim, da se odločamo, ali gremo čistit na hrib ali po ravnini. Nato postavim odprto vprašanje: »Ali bi šli čistit na hrib ali po ravnini?« 3. Sledimo odgovorom otrok, dokler ne pridemo do rešitve. Ob tem sledimo puščicam in slikam, ki nas vodijo skozi proces odločanja. 4. Izbira kraja za čistilno akcijo: Če se otroci odločijo za ravnino, izberejo med Tremi ribniki, drevoredom ali Mestnim parkom. Če pa se odločijo za hribovito območje, imajo na voljo izbiro med hribom Piramida, Kalvarijo ali gozdom nad Piramido. 5. Otroci se s pomočjo odločitvenega drevesa aktivno odločijo, kam gremo čistit. 6. Sledi priprava potrebščin za čistilno akcijo – vreče, rokavice, primerna obutev in oblačila. 7. Hodimo v koloni, vse dokler ni varno za otroke. 8. Otroci pobirajo smeti in druge odpadke ter jih dajejo v vreče temu namenjene. 9. Otroci se med seboj dogovarjajo in sodelujejo pri pobiranju odpadkov. 10. Odpadke ločimo in jih na koncu odložimo v različne kesone, namenjene za ločevanje.
Dejavnosti v kotičku	Eko kotiček: V igralnici imamo urejen poseben »Eko kotiček«, s tremi različni koši za ločeno zbiranje odpadkov: moder koš za mešane odpadke, rumen koš za plastiko in pisan zaboj za zbiranje starega papirja. Koše imamo zato, da že predšolske otroke učimo pravilnega ločevanja odpadkov, jih spodbujamo k odgovornemu ravnanju z naravo in skupaj gradimo ozaveščenost o pomenu varovanja okolja ter našega planeta. Igra spomin : Otroci iščejo pare slik, ki jih morajo pravilno povezati. <i>Opis igre:</i> Na mizo postavimo karte, na katerih so slike različnih vrst odpadkov in košev za ločevanje. Karte so razporejene obrnjene na mizo, da otroci ne vidijo slik. Otroci začnejo z obračanjem dveh kart naenkrat. Če slike ustrezajo (npr. slika plastenke in slika koša za plastiko), lahko kartici obdržijo in nadaljujejo iskanje naslednjega para. Če slike ne ustrezajo, jih otroci vrnejo na isto mesto, obrnjene, in poskusijo znova. Igra se nadaljuje, dokler vsi pari niso najdeni. Prebiranje knjig na temo: Otrokom so na voljo knjige, ki spodbujajo k razmišljanju o varovanju okolja. V zgodbah o onesnaženosti in naravi lahko otroci prepoznajo vzorce, kot so naraščajoča količina smeti v določenem obdobju ali spremembe v številu dreves glede na različne sezone.

Refleksija otrok	Otroci so se naučili, kako pomembno je skrbeti za čisto in zdravo naravno okolje. Razvijali so sposobnosti odločanja, sodelovanja in reševanja problemov skozi uporabo drevesa odločanja. Spoznali so različne vrste okolij (hribovita in ravninska območja) in jih primerjali glede onesnaženosti. Najbolj jih je pritegnila uporaba »čarobnega drevesa odločanja«, kjer so aktivno sodelovali pri izbiri kraja. Navdušeni so bili nad samostojnim pobiranjem smeti in občutkom, da so naredili nekaj dobrega za naravo. Igra spomin o ločevanju odpadkov jim je bila zabavna in poučna hkrati. Uživali so v skupinskem delu, saj so se dogovarjali, sodelovali in si pomagali. Všeč jim je bil tudi »Eko kotiček« v igralnici, kjer so lahko pokazali, kaj so se naučili. Otroci so izrazili ponos in zadovoljstvo, ker so prispevali k čistejšemu okolju. Počutili so se koristne in odgovorne. Ob igri in raziskovanju so bili radovedni, motivirani in veseli. Nekateri so izrazili začudenje nad količino smeti, ki so jih našli, kar jih je spodbudilo k razmišljanju.
Refleksija vzgojitelja	Visoka vključenost otrok: Otroci so bili ves čas aktivni, motivirani in zainteresirani za dejavnost. Odzivali so se z navdušenjem in pokazali veliko zanimanje za temo varovanja okolja. Učenje skozi izkušnjo: Skozi praktično delo so otroci razvijali pomembne življenjske veščine, kot so skrb za okolje, sodelovanje, ločevanje odpadkov in kritično razmišljanje. Uporaba odločanja in sodelovanja: "Drevo odločanja" je bila odlična metoda za spodbujanje skupinskega odločanja. Otroci so se učili poslušati drug drugega, argumentirati in sprejemati skupinske odločitve. Povezanost z vsakdanjim življenjem: Otroci so dejavnosti doživljali kot smiselne in pomembne. Aktivno so razmišljali, kje se v vsakdanjem življenju srečujejo z odpadki in kako lahko sami prispevajo k čistejšemu okolju. Kombinacija različnih načinov učenja: Projekt je združeval izkustveno, problemsko, projektno in sodelovalno učenje, kar je omogočilo celostni pristop k učenju. Nekateri dejavnosti (npr. igra spomin in razvrščanje odpadkov) so bile časovno stisnjene, zato niso mogle biti v celoti izpeljane z vsemi otroki. So pa otrokom ves čas na voljo v kotičku in jih občasno tudi uporabljajo. Naslednjič bi si za posamezne dejavnosti (npr. igre in pogovor) vzeli več časa ali jih razdelili v več dni, da bi vsak otrok lahko bolj poglobljeno sodeloval.
Spremljanje napredka otrok	Otroci so skozi različne dejavnosti, kot so drevo odločanja in igra spomin, razvijali logično in kritično mišljenje, urili štetje, razvrščanje in povezovanje, pri čemer je bil opazen napredek predvsem v sodelovanju ter zavedanju o pomenu skrbi za okolje, zato je priporočljivo, da ekološke vsebine redno vključujemo skozi vse leto.

Fotografije, izdelki

Viri in literatura

Listko in njegova življenja (Helena Kraljič)
 Ples v zabojnikih (Helena Koncut Kraljič)
 Planet brez odpadkov (Jess French)

Priloge	Tabela za spremljanje otrokovega napredka	
	Ime otroka	
	Dosežki	
	Kje potrebuje pomoč	
	Uporabljeni materiali	
	Samostojnost	
	Vrsta pomoči	
	Predlogi za prilagoditev	